

На основу члана 87. Статута Општине Бачки Петровац (Службени Лист Општине Бачки Петровац број 1/2014- пречишћени текст), Општинско веће општине Бачки Петровац на својој 96. седници одржаној дана 17.03.2016. године је усвојило

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА РАЗВОЈ ИНФОРМИСАЊА ГРАЂАНА ОПШТИНЕ БАЧКИ ПЕТРОВАЦ ЗА 2016. ГОДИНУ

Бачки Петровац 2016. године

Садржај

I Увод:.....	3
II Правно-нормативни оквир.....	3
III Принципи и вредности.....	4
IV Одговорност локалне самоуправе	5
V Активности и обавезе локалне самоуправе	6
VI Модели директне комуникације локалне самоуправе са грађанима	15
VII Пресек актуелне медијске ситуације у Бачком Петровцу	16
VIII Акциона агенда.....	17

I Увод:

Акциони план за развој информисања на локалном нивоу има за циљ да искаже јасну намеру локалне самоуправе Бачки Петровац да својим проактивним деловањем преузме свој део обавеза и одговорности у спровођењу медијске реформе у Србији и нових законских решења, у остваривању јавног интереса, унапређивању развоја медија и медијских слобода, и у том смислу демократских процеса на својој територији. Локална самоуправа кроз овај акциони план показује јасно опредељење да предузме са своје стране све неопходне мере како би кроз спровођење медијских закона обезбедила адекватан ниво информисања својих грађана. План је израз решености локалне самоуправе да створи неопходне услове како би грађани били добро и свестрано информисани о свим битним темама локалне заједнице, као и да остваривање утврђеног јавног интереса и потреба грађана за информацијама и садржајима из свих области живота буде најшире задовољена, без дискриминације, за све појединце и различите друштвене групе, као и уз подстицање разноврсности медијских садржаја, слободе изражавања идеја и мишљења и слободног развоја независних и професионалних медија у локалној заједници.

Акциони план за развој информисања на локалном нивоу израђен је кроз заједнички рад представника локалне самоуправе, медија и грађанског друштва Бачког Петровца, уз подршку Независног друштва новинара Војводине, Медијског одељења Мисије ОЕБС-а у Србији и Министарства култура и информисања Републике Србије.

II Правно-нормативни оквир

Устав, закони и обавезе преузете чланством у међународним организацијама попут Уједињених нација, Савета Европе и ОЕБС-а, обавезују све нивое власти у Србији да омогуће грађанима тачно, потпуно, благовремено и слободно информисање о свим темама које су од интереса за јавност. Потврђени међународни уговори и општеприхваћена правила међународног права део су правног поретка Републике Србије. У области слободе изражавања и информисања, нарочито је значајна Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода¹, чији члан 10 предвиђа да свако има право на слободу изражавања, које укључује слободу поседовања сопственог мишљења, примање и саопштавања информација и идеја без мешања јавне власти и без обзира на границе. Устав Републике Србије² такође предвиђа да свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештаван о питањима од јавног значаја.

---

¹("Сл. лист СЦГ – Међународни уговори", бр. 9/2003, 5/2005, 7/2005 - испр. и "Сл. гласник РС – Међународни уговори", бр. 12/2010)

²("Сл. гласник РС", бр. 98/2006)

Правила новог Закона о јавном информисању и медијима³ обезбеђују и штите изношење, примање и размену информација, идеја и мишљења путем медија у циљу унапређивања вредности демократског друштва, спречавања сукоба и очувања мира, истинитог, благовременог, веродостојног и потпуног информисања и омогућавања слободног развоја личности. Полазећи од овако постављеног оквира, нови Закон о јавном информисању и медијима, дефинише јавни интерес у сфери информисања. Нови Закон такође уређује начин остваривања јавног интереса, као и начин суфинансирања пројеката у области јавног информисања, а на основу њега Министарство културе и информисања донело је и Правилник о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања⁴, којим се ближе уређује суфинансирање пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања и прописује образац за пријављивање за пројектно суфинансирање и образац за подношење наративног и финансијског извештаја.

Релевантан за област јавног информисања јесте и Закон о контроли државне помоћи⁵, с обзиром на чињеницу да се суфинансирање медијских садржаја по новој медијској легислативи тумачи као додела државне помоћи кроз конкурсе. Та помоћ и подршка морају да буду потпуно јавни и на основу јасних недискриминаторних критеријума који медије доводе у равноправан положај.

Локална самоуправа се, по Уставу и законима о локалној самоуправи и информисању и медијима, стара о остваривању, заштити и унапређењу људских и мањинских права, као и о информисању грађана на својој територији. Додатне обавезе, али и могућности, важе за оне локалне самоуправе на чијој територији живе и националне мањине. Уставом се јемче, и као таква, непосредно се примењују људска и мањинска права зајемчена општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима и законима. Право на информисање на матерњем језику спада у та права, између осталог и зато што је Србија ратификовала Оквирну конвенцију за заштиту националних мањина⁶ и Европску повељу о регионалним или мањинским језицима⁷.

III Принципи и вредности

Акциони план за развој информисања на локалном нивоу заснован је на принципима и вредностима који произилазе из релевантних домаћих и међународних прописа који директно или индиректно третирају питање медијских слобода. Ови принципи и

---

³ Закон о јавном информисању и медијима ("Сл. гласник РС", бр. 83/2014 и 58/2015)

⁴ Правилник о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања ("Сл. гласник РС", бр. 126/2014)

⁵ Закон о контроли државне помоћи ("Сл. гласник РС", бр. 51/2009)

⁶ Закон о потврђивању оквирне конвенције за заштиту националних мањина, ("Сл. лист СРЈ – Међународни уговори", бр. 6/98)

⁷ Закон о ратификацији Европске повеље о регионалним или мањинским језицима, ("Сл. лист СЦГ - Међународни уговори", бр. 18/2005)

вредности, развијени и на основу ставова Медијске коалиције, обавезујући су и за рад независних комисија које ће одлучивати о финансирању информисања у јавном интересу:

- **Право на слободу изражавања и информисања**
- **Поштовање и подстицање људских права и новинарског кодекса**
- **Отвореност органа власти и слободан приступ информацијама од јавног значаја према медијима и грађанима**
- **Плурализам идеја, мишљења, медија и медијских садржаја**
- **Финансирање јавног интереса у сфери информисања под равноправним условима**
- **Слобода критике државних функционера**
- **Отвореност медија за све политичке партије и удружења грађана**
- **Слобода избора језика комуникације**
- **Заштита независности уређивачке политике медијских кућа**
- **Јавност рада**
- **Интеркултурална, међуетничка комуникација, неговање духа толеранције и вредности мултикултурног друштва у области информисања**

IV Одговорност локалне самоуправе

- Имајући у виду законом прописану одговорност да се стара о локалном јавном информисању, локална самоуправа општине ће бригу о развоју јавног информисања у локалној заједници исказати прецизирањем локалне медијске политике, фокусиране на право грађанина на свеобухватну обавештеност о питањима од јавног значаја, а којом се успоставља нови модел односа локалних власти и локалних и регионалних медија.
- Локална самоуправа ће обезбедити услове за јавно информисање на словачком и српском језику, као и на језику националне мањине који није у службеној употреби, када такво извештавање представља достигнути ниво мањинских права. Истинито, непристрасно, правовремено и потпуно информисање свих грађана, па и на матерњем језику припадника националних мањина и очување њиховог културног идентитета представља јавни интерес у јавном информисању локалне заједнице, као што је то и информисање особа са инвалидитетом, као и других мањинских и непривилегованих група, у складу са принципима

демократске заједнице и поштовања људских права. У циљу остваривања јавног интереса, локална самоуправа препознаје и своју одговорност да у области локалног јавног информисања подстиче неговање духа толеранције, уважавања, разумевања и поштовања разлика које постоје због посебности културног, језичког, етничког, верског, или другог идентитета грађана кроз унапређење интеркултуралне комуникације и дијалога.

- Нови модел односа локалних власти и медијске сфере засниваће се искључиво на суфинансирању пројеката у области јавног информисања. Ти пројекти подразумевају производњу медијских садржаја којима се остварује утврђени јавни интерес. Локална самоуправа је дужна да за ове намене издвоји адекватан део својих буџетских средстава.
- Органи локалне самоуправе приликом суфинансирања пројеката у области јавног информисања руководиће се принципом потпуне транспарентности, одговорности, недискриминације и јавне контроле. Због тога ће бити дефинисани и јасно утврђени критеријуми и процедуре у доношењу одлука о финансирању медијских садржаја у складу са јавим интересом.
- Своју одговорност према јавном интересу локална самоуправа ће исказати и заговарањем и применом принципа учешћа јавности, односно грађанске партиципације у целом процесу: у сагледавању локалне медијске понуде и степена остварености права грађана на обавештеност, у утврђивању јавног интереса у локалном информисању, креирању и утврђивању стратегије развоја локалног јавног информисања, као и у контроли трошења јавних средстава.

V Активности и обавезе локалне самоуправе

- **Стратешки приступ развоју локалног информисања:**

Локална самоуправа ће утврдити стратешки план развоја информисања у општини. На тај начин ће обезбедити постојано старање о нивоу информисаности грађана локалне заједнице у јавном интересу и исказати одговоран однос према сопственим обавезама у сфери информисања на плану укупних медијских реформи. Стратешким одређивањем праваца развоја локалног информисања локална самоуправа ће конкретизовати и унапредити решења новог медијског законодавства у складу са потребама својих грађана.

- **Сагледавање локалног информативног амбијента:**

Дефинисању стратешких циљева и приоритета локалне заједнице у овој области претходиће широко сагледавање и свеобухватна анализа постојеће медијске понуде у локалној средини и утврђивање евентуалних недостатака, имајући у виду и резултате управо завршеног процеса приватизације медија. Циљ је да се сагледа степен

остварености права грађана на информисање и да се утврде потребе у остваривању јавног интереса у локалном јавном информисању, са амбицијом да буду најшире задовољене потребе грађана општине за информацијама и садржајима из свих области – од политике, привреде, културе, уметности – до образовања, екологије, спорта, разоноде, као и да буду обезбеђени разноврсни и квалитетни медијски садржаји за све појединце и друштвене групе – професионалне, старосне, образовне – као и све мањинске групе – националне, религијске, језичке, односно групе са инвалидитетом и све друге непривилеговане групе.

- **Утврђивање јавног интереса у информисању на локалном нивоу:**

На основу процеса сагледавања локалне медијске ситуације и потреба, као и полазећи од суштине медијских реформи које право грађанина на квалитетно, потпуно и правовремено информисање, у складу са дефинисаним јавним интересом, локална самоуправа ће јасно утврдити шта представља јавни интерес у сфери информисања на локалном нивоу. Овако конкретизован и формулисан јавни интерес у тој сфери представљаће основ за суфинансирање медијских садржаја и пројеката у локалној заједници. Јавни интерес на локалном нивоу утврђује се периодично, најмање једном годишње.

Полазиште и основ представља законско дефинисање јавног интереса у области информисања (чл. 15 Закона о јавном информисању и медијима) према којем, поред осталог, јавни интерес представља истинито, правовремено и потпуно информисање свих грађана, укључујући и такво информисање на матерњем језику припадника националних мањина који се користе на територији општине, очување њиховог културног идентитета, информисање особа са инвалидитетом и других мањинских и непривилегованих група, подржавање производње медијских садржаја у циљу заштите и развоја људских права и демократије, унапређивања правне и социјалне државе, слободног развоја личности и заштите деце и младих, развоја културног и уметничког стваралаштва, развоја образовања, укључујући и медијску писменост као део образовног система, развоја науке, развоја спорта и физичке културе и заштите животне средине и здравља људи, унапређивање медијског и новинарског плурализма.

Локална самоуправа ће, у складу са свим својим специфичностима и потребама њених грађана утврђеним у оквиру ширих локалних консултација конкретизовати и подробније утврдити шта све представља јавни интерес у информисању локалне заједнице. О његовом остваривању стараће се и подстичући разноврсност медијских садржаја, слободу изражавања идеја и мишљења, слободан развој независних и професионалних медија, што ће допринети задовољавању потреба грађана за информацијама и садржајима из свих области живота, без дискриминације.

У утврђивању јавног интереса у сфери локалног информисања неизоставно ће бити примењен принцип учешћа јавности и грађанске партиципације.

- **Учешће локалне јавности:**

Органи локалне самоуправе се обавезују да ће у поступку сагледавања стања и утврђивања потреба у сфери локалног јавног информисања, односно одређивања јавног интереса у тој области, обезбедити и најшире учешће локалне јавности – од представника цивилне сфере, професионалних и стручних организација и појединаца, медија и медијских посленика – до обичних грађана локалне заједнице којима су локалне информације и намењене и чија обавештеност треба да буде задовољена. Да би се обезбедило да локална јавност – и као медијски конзументи, али и као представници различитих заједница – учествује у том процесу, а на тај начин грађани постану његови актери, а не само корисници локалних информација, локална самоуправа ће користити различите могућности – од анкета, преко организовања расправа и јавних дебата – до интерактивне и других модела директне комуникације са грађанима локалне заједнице о питањима локалног информисања.

Овакво консултовање локалне јавности, односно грађана у облику јавне анкете и/или организоване тематске јавне дебате о стању и потребама у остваривању јавног интереса у локалном информисању, уз сагледавање свих значајних тема из живота локалне заједнице, локална самоуправа ће организовати периодично, а најмање једном годишње ће органи локалне самоуправе, пре израде предлога буџета за наредну годину, односно најкасније до краја септембра текуће године, сагледати ниво и проблеме информисања грађана и складу са тим опредељивати средства и утврђивати критеријуме за конкурсно финансирање медијских садржаја.

- **Ниво издавајања за суфинансирање медијских садржаја у складу са јавним интересом:**

Будући да се на локалном нивоу јавни интерес у области јавног информисања остварује искључиво „суфинансирањем пројеката у области јавног информисања ради остваривања јавног интереса” (члан 16. ЗЈИМ), локална самоуправа Бачки Петровац се обавезује да ће за потребе информисања својих грађана на основу јавног интереса издвајати адекватан део својих буџетских средстава. Конкретно, овакво опредељење значи да у условима новог медијског законодавства и трансформисане медијске сцене након приватизације - локална самоуправа нипошто неће смањити достигнути ниво ранијих укупних издвајања у области јавног информисања. Такође, да ће ово финансирање бити у потпуности транспарентно, имајући у виду једино јавни интерес, што ће смањити и могућност било каквих притисака на медије или појава клијентелизма.

Укупна буџетска издвајања за локално јавно информисање, чији ниво у новим условима неће бити умањен, подразумевају збир средстава која су у локалној самоуправи издвајана за текуће субвенције локалним јавним предузећима у области информисања, конкурсних средстава за услуге информисања, уговора за услуге информисања, или за специјализоване услуге емитовања и издаваштва. Према препоруци Медијске коалиције која окупља новинарске и медијске асоцијације, општине и градови (до 300 хиљада становника) требало би да од укупног буџета

издвоје најмање 2% средстава за информисање од локалног значаја. Имајући у виду и ову препоруку, а нарочито стање на пољу остваривања јавног интереса у информисању у локалној заједници, локална самоуправа Бачки Петровац ће, у складу са могућностима и дефинисаним потребама у оквиру свеобухватног сагледавања локалне информативне слике, настојати да убудуће увећа издвајање средстава у овој области, најмање до препорученог процента буџета.

- **Принципи, обавезе и послови у конкурсном поступку:**

Суфинансирање пројеката којима се остварује јавни интерес у области јавног информисања и принцип транспарентне и недискриминаторне државне помоћи на локалном нивоу локална самоуправа ће одговарајућим посебним актом утврдити као општи принцип расподеле помоћи у овој области. Тим актом биће прецизирано да се средства из локалног буџета за ову намену расподељују путем јавних конкурса, на основу јасних и мерљивих критеријума и прецизно дефинисаних процедура одлучивања, под једнаким условима за све локалне, односно регионалне медије и уз пуну транспарентност читавог процеса распоређивања ових средстава.

Потврдиће се да о избору пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања одлучују независне комисије, а прецизирати, такође, и да се у распоређивању средстава, уз средства на основу спроведених јавних конкурса, за појединачна давања може одредити највише 5% средстава од укупно одређених за остваривање јавног интереса путем јавних конкурса. Актом ће, такође, бити прецизирани и конкретизовани и сви аспекти услова, садржине, учешћа, критеријума и начина доношења одлука у конкурсном поступку, као и начини на које ће локална самоуправа обезбедити његову потпуну транспарентност.

Полазећи од утврђеног јавног интереса, орган локалне самоуправе надлежан за послове информисања доноси одлуку о конкурсима који се расписују у току календарске године, укључујући и засебне конкурсе ради подизања квалитета информисања особа са инвалидитетом, односно информисања припадника националних мањина на сопственом језику. Конкурс се расписује у облику јавног позива и објављује се на видљивом месту на званичној интернет презентацији општине Бачки Петровац, као и у најмање једним дневним, односно недељним новинама које се дистрибуирају на подручју локалне заједнице, а поштујући прописе из области јавних набавки. У складу са својим могућностима, локална самоуправа ће користити и друге начине (интернет, друштвене мреже, директна комуникација са актерима) да конкурс учини доступним и видљивим свим заинтересованим странама.

Конкурси ће се расписивати за пројекте који подразумевају производњу медијских садржаја, као и за пројекте организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, и унапређивања професионалних и етичких стандарда у области локалног јавног информисања. Износ средстава намењених производњи медијских садржаја не може бити мањи од 90% од износа укупно одређених средстава за конкурс.

Конкурси се расписују за пројекте чија реализација не може да буде дужа од три године.

Право учешћа на конкурсима имају само они издавачи медија који су уписани у Регистар медија, као и правна лица, односно предузетници који се баве производњом медијских садржаја и који ће приложити доказ да ће суфинансиран медијски садржај бити реализован путем регистрованих медија. Конкурсом ће – уз критеријуме за учешће, рокове за спровођење и прописивање документације за подносиоце – бити одређена намена средстава за остваривање јавног интереса и њихов износ. Корисници јавних средстава за суфинансирање медијских пројеката дужни су да, уз доказ о реализацији пројекта, одговарајућем органу локалне самоуправе поднесу наративни и финансијски извештај о спроведеним пројектним активностима. Током целокупног процеса користе се обрасци Министарства културе и информисања Републике Србије.

Критеријуми за суфинансирање пројеката за остваривање јавног интереса биће прецизно и јасно утврђени и дефинисани одговарајућим посебним актом локалне самоуправе, са циљем да се избегне могућност било какве произвољности. Они ће се формулисати у складу са законски дефинисаним јавним интересом и установљеним потребама локалне заједнице у остваривању и унапређивању права њених грађана да буду обавештени о питањима од општег значаја из најразличитијих области живота, односно испуњавања свих демократских, социјалних и културних потреба локалне друштвене заједнице у овој области. Локална самоуправа ће приликом дефинисања критеријума утврдити јасну разлику између, с једне стране, јавности рада и обавезе локалних власти и институција као извора информација за отвореност према свим медијима, без дискриминације и под једнаким условима и, са друге стране, јавног интереса у области јавног информисања. У утврђивању критеријума посебно значајан нагласак биће стављен на обезбеђење разноликости медијских садржаја и извора информација, плурализма идеја и вредности.

Пријаве медијских пројеката на јавни конкурс за суфинансирање медијских садржаја, на основу прецизираних критеријума, вредноваће се према мери у којој су они подесни да остваре општи интерес у локалном јавном информисању, као и према привржености пројеката професионалним и етичким медијским стандардима. Због тога ће локална самоуправа донети посебан правилник о суфинансирању јавног интереса у јавном информисању општине Бачки Петровац.

Критеријуми и мерила за државну помоћ на локалном нивоу у области јавног информисања подразумевају основне критеријуме по којима ће се оцењивати медијски пројекти као што је: значај пројеката за остваривање права грађана локалне заједнице на свеобухватну обавештеност, допринос пројеката разноврсности медијских садржаја и плурализму идеја и мишљења, допринос унапређивању квалитета медијских садржаја и професионалних и етичких стандарда у локалном јавном информисању, допринос пројеката неговању и афирмацији владавине права, демократских принципа, духа толеранције, међусобног уважавања и вредности заједничког живота у локалној

заједници, валидна аргументација пројеката, адекватна и образложена буџетска спецификација. У случају пројеката који се пријављују на расписани конкурс ради подизања квалитета информисања припадника националних мањина обавезно се прибавља мишљење одговарајућег националног савета националне мањине. Мишљење националног савета у вредновању ових медијских пројеката се уважава на начин да оно такође представља саставни део потребне документације за оцењивање ових пројеката. Истовремено, будући да се ради о мишљењу, оно не може и неће бити и обавезујуће у доношењу одлуке о пројекту, независно од оцењивања пројекта по осталим дефинисаним критеријумима, и поред чињенице што ће имати одређену „специфичну тежину”.

Под посебним критеријумима и мерилима за оцењивање медијских пројеката се пре свега подразумевају: значај пројекта за унапређење права на информисање и неговање језичког и културног идентитета припадника националних мањина, за унапређење права на информисање особа са инвалидитетом, за информисање и едукацију деце и младих, као и значај пројекта за унапређивање информисања осталих непривилегованих и маргинализованих друштвених група, односно пројекте који подразумевају интеркултуралне садржаје, подстичу међусобну комуникацију и уважавање и поштовање разлика које постоје због посебности културног, језичког, етничког, верског и другог идентитета различитих друштвених група, којима се унапређује култура дијалога и разумевања између различитих друштвених групација, као и пројекте којима се доприноси унапређењу поштовања људских права, неговања културних вредности и јачању еколошке свести, којима се унапређује медијско стваралаштво у области образовања и науке. Посебни критеријуми подразумеваће и унапређење медијског и новинарског професионализма, јачање стручних капацитета у области локалног јавног информисања, увођење и ширење нових технологија у области локалног јавног информисања и ширење доступности већем броју корисника, иновативност, оригиналност, као и одрживост медијских пројеката којима се конкурише за јавна средства.

Правилник о суфинансирању јавног интереса у јавном информисању општине доноси одговарајући орган локалне самоуправе. Правилник ће бити заснован на Правилнику Министарства културе и информисања, са циљем да се додатно конкретизује и прецизира уз уважање локалних специфичности. Током његовог осмишљавања и конципирања консултују се новинарска и медијска удружења и организације, независни стручњаци и локална цивилна сфера. Ово ће бити остварено на начин да ће израда нацрта овог правилника бити поверена радној групи у којој ће, осим представника органа локалне самоуправе, обавезно бити заступљени и представници наведених професионалних структура и цивилног сектора из локалне заједнице. Правилником ће, поред осталог (садржај конкурса, услови учешћа, поступак одлучивања и доделе средстава) обавезно бити прецизно наведени сви основни и посебни мерљиви критеријуми за вредновање пројеката.

Правилником могу још бити предвиђени и дефинисани и евентуални додатни предносни критеријуми које независне стручне комисије у оцењивању пројеката приликом одлучивања могу факултативно, у зависности од указаних потреба приликом расписивања појединачних конкурса, додатно имати у виду и уврстити их у вредновање пројеката. На овај начин ће се обезбедити могућност да се, у зависности од утврђених потреба у унапређивању локалног информисања и у складу са наменом појединачних конкурса који ће бити расписивани, медијски пројекти евентуално и додатно вреднују још и по критеријуму додатне предности у остваривању јавног интереса, али и ово на унапред јасно утврђен и транспарентан начин. Међу ове факултативно применљиве предносне критеријуме могуће је, на пример, уврстити и допринос медијског пројекта повећању друштвеног ангажмана грађана (нарочито младих), ширењу волонтеризма, унапређивању социјално одговорног понашања, или допринос медијског пројекта стварању трајних вредности, уз применљивост резултата пројектних активности и након завршетка пројекта, истовремено пласирање резултата пројекта кроз различите медијске формате и техничке апликације, допринос ширењу медијске писмености, итд.

Независне стручне комисије ће оцењивати и вредновати медијске пројекте поднете на конкурс и то ће бити прецизирано и одговарајућим актом (правилником) локалне самоуправе о суфинансирању јавног интереса у локалном јавном информисању. Биће састављене обавезно од компетентних представника у локалној или регионалној средини, и то медијских радника, независних медијских стручњака, представника новинарских професионалних удружења и асоцијација и невладиних организација који нису у сукобу интереса и који не обављају јавну функцију. Комисије ће имати по три или по пет чланова и они ће бити именовани за сваки расписани конкурс посебно, а у њиховом саставу већину ће обавезно чинити чланови који ће бити именовани на предлог новинарских и медијских удружења. Право на предлагање чланова комисије имају новинарска и медијска удружења која су регистрована најмање три године од датума расписивања конкурса. Чланови комисије не могу да буду народни и покрајински посланици, локални одборници, изабрана, именована и постављена лица у државним, покрајинским и локалним органима власти, лица именована на руководеће положаје у јавним предузећима и јавним установама, функционери политичких странака, подразумевајући под тим и функционере и чланове органа политичких странака и на локалном нивоу, као ни брачни другови, родитељи, деца, или блиски сродници таквих лица. Сви учесници процеса ће водити рачуна да чланови комисија не буду у сукобу интереса.

Чланове независне стручне комисије именује руководиоца органа локалне самоуправе који је расписао конкурс и то на основу предлога који су упућени из медијског, професионалног и цивилног сектора, уз обавезу да се претходно, приликом расписивања конкурса, обавесте релевантна удружења новинара, медијске организације и локалне организације цивилног друштва о расписивању конкурса, како би оне могле да предлажу своје кандидате. Локална самоуправа је обавезна да обавести најмање три (релевантна) новинарска удружења. Одлука о именовању чланова независне комисије се објављује на званичном веб-сајту локалне самоуправе.

Рад независних стручних комисија у оцењивању медијских пројеката биће регулисан одговарајућим актом (правилником) локалне самоуправе, што подразумева да ће комисије вредновати пројекте на основу прецизно дефинисаних критеријума и мерила, и што значи да ће комисије сваки од пројеката вредновати по одговарајућој скали бодовања, у зависности од мере у којој предложене пројектне активности испуњавају дефинисане критеријуме. У извештају комисије сви предлози о суфинансирању медијских пројеката, односно ускраћивању такве помоћи биће образложени и аргументовани. Овај извештај ће такође бити јавно доступан, уз решење органа локалне самоуправе о расподели средстава на конкурс.

Појединачна давања у суфинансирању медијских пројеката за остваривање јавног интереса могу износити највише 5% од укупно одређених средстава за остваривање јавног интереса у овој области путем јавних конкурса. Она се, искључиво за пројекте који нису могли бити планирани у време расписивања конкурса, расподељују одлуком руководиоца органа локалне самоуправе надлежног за послове јавног информисања и без спровођења јавног конкурса. Критеријуми за појединачна давања су утврђени критеријуми за суфинансирање медијских пројеката на основу јавних конкурса, а износ расподељених средстава сваком одлуком о појединачном давању не може бити већи од 20% износа који је прописан за јавне набавке мале вредности и она се не могу кумулирати са другим видовима државне помоћи. Решење о појединачном давању такође се објављује на званичном веб-сајту локалне самоуправе.

Орган локалне самоуправе податке о износу свих додељених новчаних средстава медијима пријављује Регистру медија најкасније 15 дана од дана доношења одлуке о додели средстава.

Локални орган надлежан за послове информисања, по завршетку пројектног суфинансирања у текућој години, сачиниће анализу квалитета подржаних пројеката, а на основу извештаја корисника о утрошеним средствима. Уколико у наредном периоду, какоје најављено, буде донет подзаконски акт који ће прецизније уредити евалуацију пројекта, локална самоуправа ће поступити по њему.

У сваком случају, уговором је потребно обавезати медије да обаве интерну евалуацију, односно, да у наротивном делу буду садржана и реаговања грађана на емитовани, штампани, односно, објављени медијски садржај. Оваква врста евалуације је обавезан део наротивног извештаја за пројекте, који одобравају страни донатори.

- **Транспарентност процеса:**

Локална самоуправа Бачки Петровац ће створити услове да најшира јавност локалне заједнице може да стекне непосредан увид и и добије јасну слику о начину трошења јавних средстава за суфинансирање медијских пројеката. То значи да ће јасна правила, услови и мерљиви критеријуми за суфинансирање медијских пројеката бити унапред познати и дефинисани под једнаким условима за све локалне или регионалне медије, без дискриминације и да ће они бити јавно презентовани. Грађанима локалне заједнице

биће предочене све одлуке у вези са трошењем јавног новца у сфери локалног јавног информисања, како би они имали могућност не само контроле трошења локалног новца у овој области, него могли да и у том погледу формирају мишљење о раду локалних медија, као и да на основу целовите слике и учествују у креирању локалне медијске политике и у унапређивању јавног информисања у локалној заједници.

Из ових разлога локална самоуправа општине ће посебан део своје званичне интернет презентације тематски одвојити за сва питања у вези са остваривањем јавног интереса у локалном јавном информисању, у којем ће грађани моћи да пронађу сва локална документа и информације – планове, правилнике, одлуке, извештаје и решења која се односе на јавно информисање. На тај начин ће грађани локалне заједнице на једном месту моћи да дођу до свих информација о томе по којим тачно критеријумима, ко и колико новца, по чијој одлуци, са каквим образложењем и за које сврхе добија јавна средства за локално информисање, као и о томе како је тај новац утрошен, са којим резултатима. Обавезно ће се, осим прецизно утврђених критеријума за додељивање помоћи медијским садржајима, односно правилника за суфинансирање јавног интереса у јавном информисању локалне средине и сличних аката, објавити све одлуке у вези са расписивањем и доделом средстава на основу јавних конкурса и на основу појединачних давања, извештаји о раду независних стручних комисија са образложењима и извештаји о спроведеним пројектним активностима подносилаца медијских пројеката које локална самоуправа помаже. У овом јавном презентовању информација о медијским пројектима објавиће се (у складу са одредбама Закона о заштити података о личности) подаци о подносиоцима, теме, кратки описи пројеката, циљеви и специфични циљеви, као и предвиђени буџет пројекта и захтевани износ, и то не само оних којима је одобрена финансијска подршка, него и оних којима је она ускраћена.

У овом тематском делу веб-сајта општине обезбедиће се могућност интерактивне комуникације са грађанима. У тој комуникацији са локалним органима и администрацијом грађани ће моћи да износе своје предлоге за унапређење локалне медијске слике, указују на потребе и да на тај начин учествују и у креирању локалне медијске политике, што је значајно и са становишта опредељења локалне самоуправе да периодично консултује локалну јавност о стању и потребама у остваривању јавног интереса у локалном информисању и сагледа ниво и проблеме информисања грађана уочи опредељивања буџетских средства за ове намене. Кроз такву комуникацију грађани ће моћи да учествују и у јавној расправи електронским путем приликом доношења локалне развојне стратегије у области јавног информисања. Целокупна комуникација са грађанима учиниће се видљивом, у форми отвореног форума, чија ће додатна вредност бити подстицање дебате у заједници.

- **Унапређивање конкурсних капацитета:**

Локална канцеларија за економски развој /писање пројеката у општини активно ће бити ангажована у пружању непосредне подршке и помоћи локалној медијској сфери за

њено учешће на конкурсима за суфинансирање медијских садржаја. Ово ангажовање канцеларије подразумева стручну помоћ и ангажовање у информисању, едукацији, оспособљавању и подизању капацитета локалних медија за учешће на конкурсима и у подизању оспособљености за писање квалитетних пројеката. Поред непосредне подршке и помоћи у оспособљавању и едукацији локалних медија за конкурисање на локалном, покрајинском и републичком нивоу, канцеларија ће пружати и непосредну помоћ у писању пројеката за европске конкурсе, са циљем да се и на тај начин пружи допринос увећању финансијске стабилности и унапређивању нивоа локалног јавног информисања.

VI Модели директне комуникације локалне самоуправе са грађанима

Под директном комуникацијом локалне самоуправе са грађанима подразумева се пружање сервисних и информација о активностима локалних власти, као и друге информације које нису део јавног информисања у складу са дефинисаним јавним интересом. У то су укључене и информативне услуге које могу бити предмет јавне набавке, као што су оглашавање, преноси скупштинских заседања, штампање општинских билтена и услуге одржавања официјелног сајта. Јавно информисање и суфинансирање медијских садржаја не могу да буду предмет јавне набавке и за то је неопходно да се распише јавни конкурс и формира независна комисија у складу са законом.

Локална самоуправа ће своју комуникацију са јавношћу креирати тако што ће максимално искористити могућности нових технологија, омогућити интерактивност, а на овом пољу ће и на друге начине, у интересу грађана, бити проактивна. Принцип на којем се заснива директна комуникација подразумева размену неутралних информација које неће имати пропагандни садржај. Да би локална самоуправа одредила механизме директне комуникације, потребно је претходно извршити испитивање јавног мњења, дефинисати ниво медијске писмености и навика грађана на локалном нивоу. Интерактивност значи и партиципацију грађана у креирању политике блиске стварним потребама грађана.

Канали директне комуникације локалних власти са грађанима, а које не подразумевају комуникацију преко медија, јесу: штампање општинског билтена, (интер)активно коришћење интернета и друштвених мрежа, мобилна телефонија, одржавање трибина и јавних дебата, али и успостављање и унапређење система Е-управе (Систем 48, Систем 72...) за комуникацију са грађанима о комуналним и инфраструктурним питањима.

У креирању политике директне комуникације са грађанима, локална самоуправа ће се водити принципом коришћења и унапређења властитих капацитета у тој области, који подразумева обуку запослених за коришћење нових технологија и односе са јавношћу, али и ангажовање стручних особа, посебно младих особа са новинарским знањем или искуством, у складу са могућностима локалне самоуправе. Локална самоуправа кроз

процес директне комуникације са грађанима неће излазити из оквира сервисних информација и представљати на било какав начин конкуренцију медијима како су дефинисани Законом о јавном информисању и медијима.

У овој области локална самоуправа ће у наредном периоду предузети следеће кораке:

1. Истраживање о потребама грађана и могућим начинима директне комуникације са њима у складу са нивоом медијске писмености, приступом новим технологијама и информативним навикама; дефинисање циљних група у односу на исказане потребе и могућности;
2. Унапређење стручности особља за коришћење нових технологија и знања из односа са јавношћу у сврху директне комуникације са грађанима;
3. Успостављање канала комуникације: грађанима са ниским нивоом медијске писмености приступати општинским билтенима и СМС порукама; грађанима са средњим нивоом медијске писмености комуникација са СМС порукама⁸, а грађанима са вишим нивоом медијске писмености приступати са интерактивним интернет садржајима уз максимално коришћење друштвених мрежа, пре свега твитера и фејсбука. Овај процес мора да прати израда правилника о начинима комуникације, који ће подразумевати да се комуникација са грађанима обавља уз њихову претходну сагласност.
4. За све грађане, редовно, локална самоуправа ће организовати трибине и јавне дебате о актуелним локалним темама, водећи се принципима транспарентности и отворености, као и омогућавањем приступа што већем броју грађана;

Дугорочно размотрити могућност активног учешћа локалне самоуправе у процесу подизања медијске писмености на локалном нивоу.

VII Пресек актуелне медијске ситуације у Бачком Петровцу

У Бачком Петровцу, према попису из 2011. године, живи 6.155 становника. Већину становништва чине припадници словачке националне заједнице, а затим Срби и друге мањинске заједнице. У овом општини од медија постоје Петровачке новине, Радио Петровац и ТВ Петровац.

Радио Петровац је у оквиру Информативног центра Бачки Петровац. Овај радио емитује програм претежно на словачком језику. Поред словачког има програм и на српском језику. На првој аукцији приватизације 2015. године, није било заинтересованих лица, а медиј је био процењен на 8, 672 евра. У другом кругу приватизације, Радио Петровцу је била умањена цена за половину вредности, а медиј је откупио “Агроплод” доо из Гложана за 4.351 евро.

---

⁸ За СМС комуникацију са грађанима могуће је користити систем који нуди програм СМСдисцоунт, који омогућава разврставање корисника по категоријама и у складу са потребама ([хттп://www.смсдисцоунт.цом](http://www.смсдисцоунт.цом)).

ТВ Петровац је телевизија у приватном власништву, која свој програм у највећој мери емитује на словачком језику, као и Петровачке новине и Радио Петровац. Према наводима из локалне самоуправе, општина Бачки Петровац сарађује са свим наведеним медијима.

Финансирање делатности Установе Информативног центра 01.01.2014. – 31.12.2014. године 4.895.419,72 динара. Издвајања из буџета за Услуге информисања 01.01.2014. – 31.12.2014. године 900.931,50 динара.

Финансирање делатности Установе Информативног центра 01.01.2015. – 31.10.2015. године 3.780.820,75 динара. Издвајања из буџета за Услуге информисања 01.01.2015. – 31.10.2015. године 1.413.617,50 динара

Део буџетских средстава локалне самоуправе намењене за информисање су трошена на функционисање и трошкове Установе „Информативни центар Бачки Петровац“ тј. радио којем је Општина била оснивач, која је у 2015. години приватизована. Други део буџета за област информисање је намењен за услуге информисања.

Издвајања из буџета за Услуге информисања за 2016. годину издвојено је 5.000.000,00 динара

VIII Акциона агенда

ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	РОК
Сагледавање локалног информативног амбијента кроз анкете, јавне дебате и расправе	Мај - јун 2016.
Испитивање јавног мњења и нивоа медијске писмености и навика грађана	Мај - јун 2016.
Утврђивање јавног интереса у информисању на локалном нивоу	мај-јун и септембар 2016. Доцније најмање једном годишње
Доношење посебног акта локалне самоуправе о суфинансирању јавног интереса у локалном информисању	Март 2016.
Доношење Правилника о суфинансирању јавног интереса у локалном информисању	март-јун 2016.
Креирање политике директне комуникације локалне самоуправе са грађанима, одређивање механизма и канала, израда правилника о начинима те комуникације	мај-јун 2016.
Израда плана за успостављање канала директне комуникације локалне самоуправе са грађанима, уз унапређење стручности	Почев од јуна 2016.

особља за коришћење нових технологија и знања	
Расписивање конкурса за пројекте којим се остварује јавни интерес у локалном информисању	Најкасније до краја марта 2016. Доцније по потреби, а најмање двапут годишње
Упућивање позива за предлагање чланова независних стручних комисија и именовање независних комисија	Приликом расписивања сваког конкурса за пројекте
Израда анализе квалитета подржаних пројеката	По завршетку пројектног суфинансирања у текућој години
Доношење стратешког плана развоја информисања грађана у општини	До краја 2016.
Пружање непосредне подршке и стручне помоћи локалној медијској сфери за учешће на конкурсима	Континуирано

У Бачком Петровцу,

Дана: 17.03.2016. године

Број: 016-04/41-2016

Председник општине Бачки Петровац

Павел Марчок